

BANK
GOSPODARSTWA
KRAJOWEGO

Pożyczki w BGK na wyprzedzające finansowanie w ramach PROW 2007-2013,
oraz kredyty EBI, kredyty FRIK, dofinansowanie FRKF

Paweł Lisowski

BGK, Departament Wspierania Rozwoju Regionalnego

**Pożyczki na wyprzedzające finansowanie
w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
2007-2013**

Podstawa prawna

- Art. 10d ust. 3 Ustawy z dnia 22 września 2006r. o uruchomieniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przeznaczonych na finansowanie wspólnej polityki rolnej (Dz.U. z 2006 r. Nr 187, poz. 1381, Dz.U. z 2008r. Nr 52, poz. 304).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2008r. w sprawie pożyczek z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2008 r. Nr 156, poz. 968).
- Umowa między Ministrem Finansów a BGK w sprawie prowadzenia przez Bank rachunków Ministra oraz ewidencji pozaksięgowej i obsługi bankowej pożyczek na wyprzedzające finansowanie.

Bank Gospodarstwa Krajowego

- Bank jako państwowa instytucja finansowa o dużej wiarygodności specjalizuje się w obsłudze sektora finansów publicznych.
- Zapewnia wspieranie państwowych programów społeczno-gospodarczych oraz samorządowych programów rozwoju regionalnego.
- Bank został ustawowo wskazany do udzielania i obsługi pożyczek na wyprzedzające finansowanie ze środków budżetu państwa oraz do prowadzenia rachunków bankowych pożyczkobiorców.
- BGK działa na zlecenie ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Podmioty uprawnione do ubiegania się o pożyczkę:

- Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST) – gminy wiejskie
- Lokalne Grupy Działania (LGD)

Przedmiot pożyczki – realizacja operacji w ramach:

- **Osi 3 PROW: Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej – działania:**
 - Odnowa i rozwój wsi – JST
 - Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej – JST
- **Osi 4 PROW: Leader - działania:**
 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – JST
 - Wdrażanie projektów współpracy – LGD
 - Funkcjonowanie lokalnej grupy działania – LGD

Podstawowe zasady

- Pożyczka na wyprzedzające finansowanie – pożyczka o charakterze pomostowym udzielana ze środków budżetu państwa.
- Kwota pożyczki nie może przekroczyć wysokości udziału środków z Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), określonego w umowie o przyznaniu pomocy.
- Udział EFRROW stanowi spłatę udzielonej pożyczki.

Struktura finansowania operacji w ramach PROW

Całkowity koszt projektu:				
Koszty kwalifikowalne (100%)			Koszty niekwalifikowalne	
Współfinansowanie ze środków EFFROW (np. 75%)	Wkład własny/zaliczka (np. 25%)			
Pożyczka na wyprzedzające finansowanie udzielana przez BGK	kredyt	dotacje	środki własne	kredyt

Warunki udzielania pożyczek

- **Waluta pożyczki** – PLN.
- **Oprocentowanie** – dla każdej transzy ciągnionej w danym kwartale kalendarzowym wynosi 0,25 stopy rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych sprzedanych na ostatnim przetargu w miesiącu poprzedzającym ten kwartał (np. dla pożyczek uruchamianych w II kwartale 2009 r. – 1,22%).
- **Prowizja** – 0,1% kwoty udzielonej pożyczki, płatna przy uruchomieniu pierwszej transzy pożyczki.
- **Zabezpieczenie** – weksel własny in blanco (JST i LGD) oraz (dodatkowo w przypadku LGD) oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
- **Bez przetargu.**
- **Otwarcie w BGK rachunków dla pożyczkobiorcy:** rachunku pożyczki, rachunku środków własnych.
- **Zawarcie umowy pożyczki** – w terminie miesiąca od daty złożenia w BGK kompletnego wniosku.

Rachunek pożyczki

Otwierany dla pożyczkobiorcy w BGK w celu:

- przekazywania przez BGK poszczególnych transz pożyczki;
- dokonywania płatności ze środków uruchomionej pożyczki na rachunki wykonawców lub usługodawców – w części opłacanej ze środków pożyczki;
- przekazywania przez Agencję Płatniczą (ARiMR) środków z tytułu refundacji poniesionych przez pożyczkobiorcę wydatków kwalifikowalnych;
- dokonywania spłat wykorzystanej pożyczki.

Rachunek środków własnych

Otwierany w BGK dla pożyczkobiorcy dla potrzeb realizacji zobowiązań pożyczkobiorcy w związku z zawartą umową pożyczki i systematycznego zasilania rachunku przez pożyczkobiorcę w celu:

- dokonywania płatności na rzecz wykonawców i dostawców w części opłacanej przez pożyczkobiorcę;
- spłaty odsetek od wykorzystanej kwoty pożyczki;
- zapłaty należności wobec BGK z tytułu: prowizji od udzielonej pożyczki oraz opłat dotyczących prowadzenia rachunków oraz wykonanych (w imieniu pożyczkobiorcy) płatności na rzecz wykonawców lub dostawców;
- spłaty wykorzystanej pożyczki w przypadku braku refundacji.

Dokumenty wymagane przez BGK do otwarcia rachunków bankowych

- wniosek o otwarcie rachunków;
- karta wzorów podpisów;
- statut pożyczkobiorcy (JST) / dokumenty potwierdzające status prawny pożyczkobiorcy (LGD);
- zaświadczenie o numerze REGON i NIP (o ile został nadany);
- dokumenty potwierdzające sposób reprezentacji oraz upoważnienia osób do występowania w imieniu JST / LGD i składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych.

Procedura ubiegania się o pożyczkę (1)

Złożenie wniosku wraz z:

JST:

- listą operacji zatwierdzoną przez Zarząd województwa;
- harmonogramem uruchamiania transz pożyczek;
- umocowaniami osób uprawnionych do podpisania umowy pożyczki;
- dokumentami niezbędnymi do otwarcia w BGK rachunków do obsługi pożyczki.

LGD:

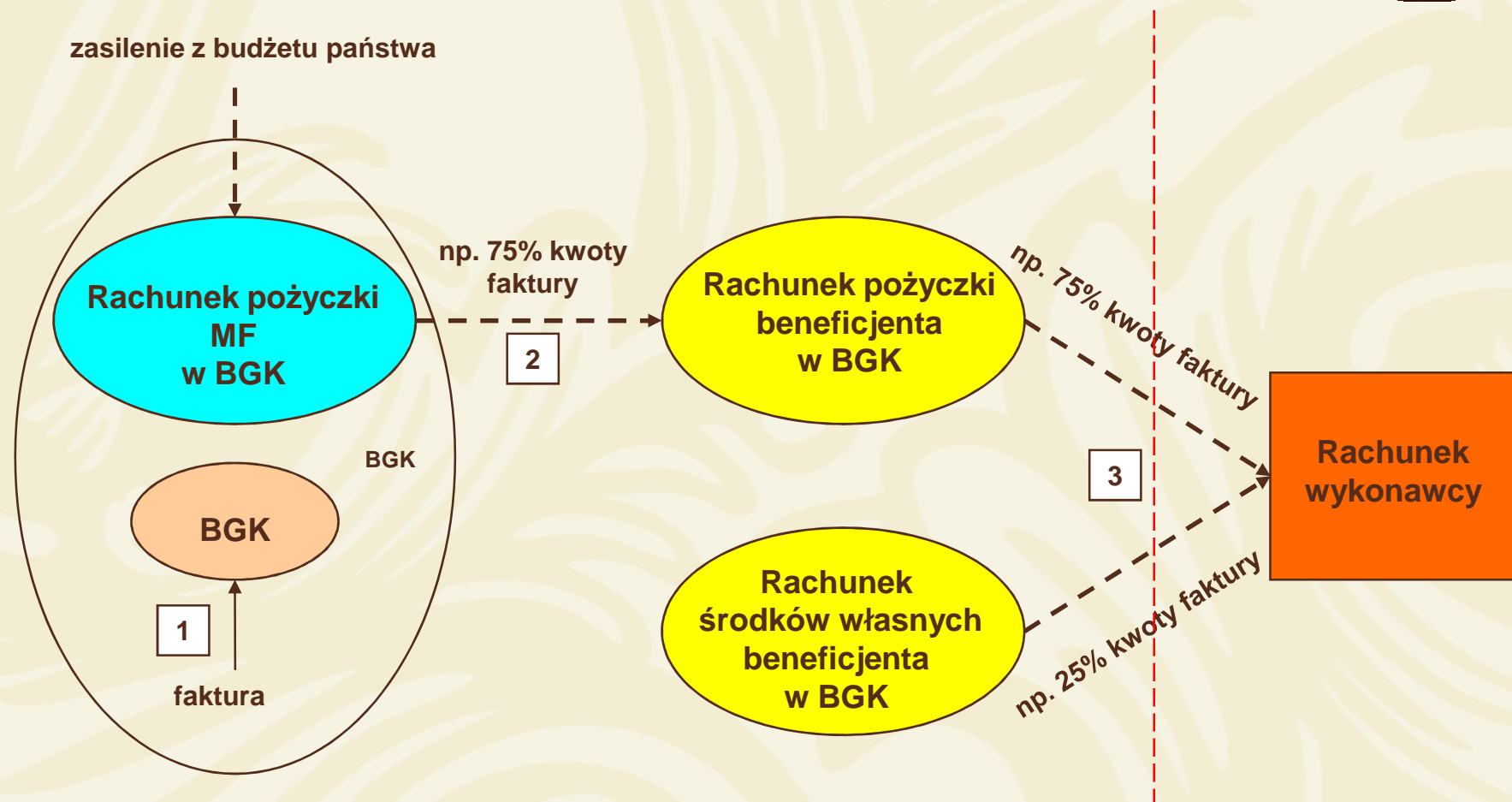
- pozytywną opinią Zarządu województwa;
- harmonogramem uruchamiania transz pożyczek;
- umocowaniami osób uprawnionych do podpisania umowy pożyczki;
- dokumentami niezbędnymi do otwarcia w BGK rachunków do obsługi pożyczki.

Procedura ubiegania się o pożyczkę (2)

Zawarcie umowy pożyczki następuje po:

- otwarciu rachunków bankowych (pożyczki oraz środków własnych);
- złożeniu przez pożyczkobiorcę weksla własnego in blanco (na wzorze obowiązującym w BGK) wraz z deklaracją wekslową oraz (dodatkowo w wypadku LGD) oświadczenia o poddaniu się egzekucji;
- umowa pożyczki podpisywana jest w imieniu pożyczkobiorcy przez osobę/osoby wskazane we wniosku.

Schemat przepływu środków – uruchomienie pożyczki

Uruchomienie pożyczki (1)

Przed uruchomieniem (pierwszej) transzy pożyczkobiorca:

1) dostarcza do BGK:

- umowę o przyznaniu pomocy ze środków EFRROW na realizację operacji;
- aktualny harmonogram przekazywania transz pożyczki, jeżeli harmonogram złożony wraz z wnioskiem będzie wymagał uaktualnienia;
- umowy zawarte przez pożyczkobiorcę z wykonawcami lub dostawcami;

2) oraz zapewnia środki na rachunku środków własnych w celu:

- opłacenia prowizji z tytułu udzielenia pożyczki (przy pierwszej transzy);
- dokonania płatności na rzecz wykonawców i dostawców w części opłacanej przez pożyczkobiorcę (w tym VAT);
- pokrycia kosztów prowadzenia rachunków i dokonywania przelewów;
- spłaty odsetek od wykorzystanej pożyczki (przed kolejnymi transzami).

Uruchomienie pożyczki (2)

Podstawą uruchomienia pożyczki są faktury lub inne dokumenty księgowe wystawione przez wykonawców lub dostawców oraz dyspozycje przelewów wystawione przez pożyczkobiorcę:

- z rachunku środków własnych – dla płatności realizowanych ze środków pożyczkobiorcy;
- z rachunku pożyczki – dla płatności realizowanych ze środków pożyczki.

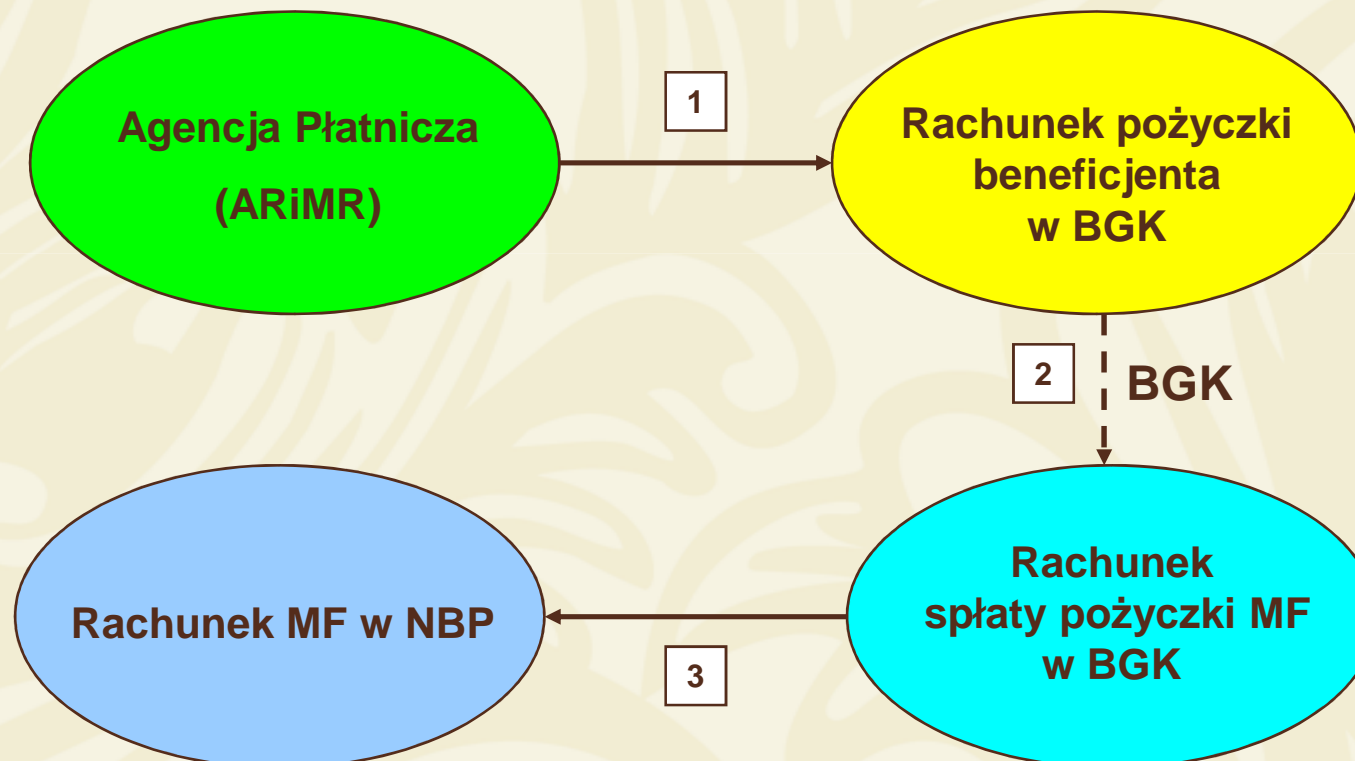
Aktualizacja harmonogramów

- Jeśli zachodzi taka konieczność, pożyczkobiorca dostarcza do Oddziału BGK aktualizacje harmonogramu przekazywania transz pożyczki.
- Aktualizacja harmonogramu na miesiąc następny oraz kolejne dostarczana jest do Oddziału BGK nie później niż 30 dni przed miesiącem uruchomienia transzy pożyczki, której dotyczy zmiana.
- Po w/w terminie nie są przyjmowane aktualizacje harmonogramów, w których wskazano termin płatności na miesiąc następny.

Splata pożyczki

- Dokonywana jest
 - ze środków przekazywanych przez Agencję Płatniczą (ARiMR) na rachunki pożyczki pożyczkobiorców, tytułem zwrotu kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez pożyczkobiorców;
 - ze środków własnych pożyczkobiorców, w przypadkach odmowy przekazania przez Agencję Płatniczą (ARiMR) środków z powodu:
 - niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania kwoty pożyczki lub
 - z innych przyczyn leżących po stronie pożyczkobiorcy (np. naruszenie zasad PZP)

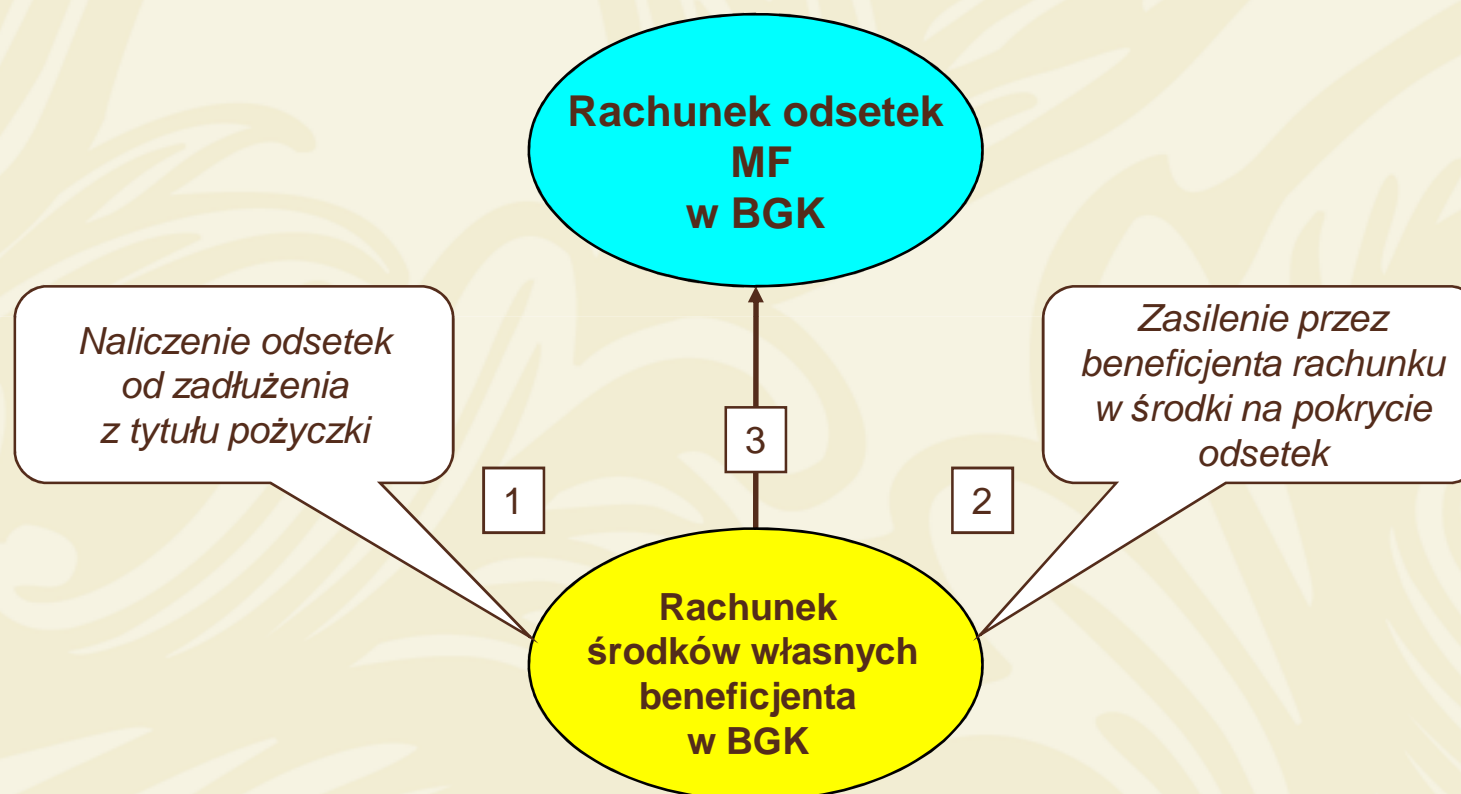
Schemat przepływu środków – spłata pożyczki

Splata odsetek

- Od kwoty wykorzystanej a niespłaconej pożyczki naliczane są odsetki za dany miesiąc – od dnia powstania zadłużenia z tytułu wykorzystania pożyczki do dnia poprzedzającego spłatę.
- Splata odsetek następuje poprzez obciążenie przez BGK rachunku środków własnych pożyczkobiorcy kwotą naliczonych odsetek.
- Splata odsetek ma miejsce w pierwszym dniu roboczym miesiąca następującego po miesiącu, którego te odsetki dotyczą.

Schemat przepływu środków – spłata odsetek

Rozliczenie pożyczki

W przypadku całkowitej spłaty pożyczki wraz z odsetkami BGK:

- dokonuje rozliczenia pożyczki w terminie miesiąca od dnia spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami;
- dokonuje zamknięcia rachunków pożyczkobiorcy;
- zwraca pożyczkobiorcy złożony przez niego weksel własny *in blanco* wraz z deklaracją wekslową (oświadczenie LGD o poddaniu się egzekucji zostaje w oddziale Banku);
- jeżeli po rozliczeniu pożyczki na rachunku środków własnych pozostaną niewykorzystane środki, BGK postępuje zgodnie z dyspozycją pożyczkobiorcy.

Splata pożyczki w sytuacji odmowy refundacji ze strony Agencji Płatniczej (ARiMR) (1)

Jeśli powodem odmowy są np. błędy formalne w postępowaniu przetargowym z wykonawcami lub inne powody leżące po stronie pożyczkobiorcy:

- pożyczkobiorca niezwłocznie udostępnia BGK informację o odmowie refundacji;
- pożyczkobiorca spłaca pożyczkę ze środków własnych w terminie 21 dni od daty otrzymania informacji z AP w sprawie odmowy;
- w przypadku braku spłaty pożyczki w w/w terminie BGK może wypowiedzieć umowę pożyczki;
- odsetki od kwoty pożyczki, na którą odmówiono refundacji naliczane są według stawki dla odsetek ustawowych.

Splata pożyczki w sytuacji odmowy refundacji ze strony Agencji Płatniczej (ARiMR) (2)

Jeśli pożyczkobiorca wykorzystał środki pożyczki niezgodnie z celem:

- pożyczkobiorca niezwłocznie udostępnia BGK informację o odmowie refundacji;
- pożyczkobiorca spłaca niezwłocznie pożyczkę ze środków własnych;
- w przypadku braku spłaty pożyczki BGK może wypowiedzieć umowę pożyczki;
- odsetki od wykorzystanej niezgodnie z celem pożyczki naliczane są według stawki jak od zaległości podatkowych;
- pożyczkobiorca traci prawo do korzystania z wyprzedzającego finansowania przez okres 3 lat.

Kredyty ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego (Kredyty EBI)

Przedmiot kredytu - inwestycje infrastrukturalne realizowane w sektorach:

- Środowisko
- Infrastruktura
- Rozwój Gospodarki Opartej na Wiedzy
- Edukacja
- Zdrowie

Beneficjenci - JST, podmioty z udziałem własnościowym JST oraz inne podmioty, jeśli realizują inwestycję, której beneficjentem będzie JST / społeczność lokalna.

Kwota kredytu

Przedsięwzięcia realizowane bez wsparcia UE – do 50% kosztów inwestycji

Przy przedsięwzięciach wspieranych środkami UE udział EBI i UE stanowi do 90% kosztów inwestycji, przy zachowaniu warunku, że kredyt EBI do 50% kosztów inwestycji.

- Maksymalny koszt projektu: 25 mln EUR.
- Maksymalna kwota kredytu: 12,5 mln EUR.

Okres kredytowania

- Max. 15 lat, karencja w spłacie kredytu – max. 5 lat;
- min. okres kredytowania – 4 lata.

Oprocentowanie/prowizje

- Oprocentowanie zmienne obejmuje stawkę bazową oraz marżę BGK.
- Z tytułu udzielenia kredytu pobierana jest prowizja – cena ustalana jest dla JST indywidualnie.

Kredyty EBI w działalności BGK (stan na 31.04.2009 r.):

- udzielono ponad 270 kredytów;
- sfinansowano około 300 projektów;
- wartość udzielonych kredytów ponad 540 mln złotych.

Granty Komisji Europejskiej dla kredytów ze środków EBI

- KE zaakceptowała udział BGK w dwóch programach:
 - Municipal Infrastructure Facility (**MIF**) – Instrument Infrastruktury Komunalnej – aktualnie środki zostały wykorzystane oraz
 - Municipal Finance Facility (**MFF**) – Instrument Finansowania Komunalnego.
- Grant MIF przyznawany w wysokości do 10% kwoty udzielonego kredytu ze środków EBI – mogły go otrzymywać gminy i powiaty z województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego i dolnośląskiego.
- Grant MIF był przyznawany na inwestycje o wartości max. 5 mln EUR, współfinansowane kredytem EBI o maksymalnej wartości 2,5 mln. EUR (okres kredytowania min. 4 lata).
- Grant MFF przyznawany BGK, dzięki czemu koszty udzielanych kredytów mogą zostać obniżone.

**Kredyty ze środków
Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych
(Kredyty FRIK)**

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 12 grudnia 2003 r. o Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (Dz. U. z dnia 29 grudnia 2003 r.)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 lutego 2004 r. (Dz. U. Nr 32 z 1.03.2004 r., poz. 278) w sprawie warunków i trybu udzielania kredytów preferencyjnych ze środków Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych.

Warunki kredytu

- Kredyty z FRIK są wyłączone ze stosowania ustawy PZP.

Środki służą gminom do przygotowywania projektów inwestycji, które będą współfinansowane z funduszy UE.

Informacje szczegółowe

- Kwota kredytu:
 - do 500 tysięcy zł na jeden projekt;
 - do 80% zaplanowanych kosztów netto.
- Okres kredytowania:
 - do 36 miesięcy;
 - możliwa karencja w spłacie kredytu – do 18 miesięcy.
- Zabezpieczenie:
 - weksel własny *in blanco*.
- Oprocentowanie kredytu:
 - 0,5 stopy redyskonta weksli NBP tj. 2 % (stopa redyskonta weksli z 26 marca 2009 r. – 4,00%)

**Dofinansowanie inwestycji sportowych
ze środków
Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej**

Podstawy prawne

- Art. 47 lit. a i lit. d ustawy o grach i zakładach wzajemnych z dnia 29.07.1992 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Sportu z dnia 10.07.2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz.U. z 2006 r. Nr 134 poz. 944, Nr 178 poz.1318).
- Umowa rachunku bankowego bieżącego w złotych z dnia 18 marca 2004 r. zawarta z MENiS (aktualnie MSiT).

Bank wykonuje czynności związane z obsługą dofinansowywanych inwestycji sportowych w imieniu i na rzecz Ministra Sportu i Turystyki.

Podmioty mogące ubiegać się o środki FRKF:

- JST (gminy, powiaty, województwa);
- Centralne Ośrodki Sportu;
- Polskie związki sportowe;
- Stowarzyszenia kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym;
- Akademie Wychowania Fizycznego lub inne szkoły wyższe;
- Zarząd Główny Akademickiego Związku Sportowego;
- ew. inne podmioty po uzyskaniu aprobaty Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Przedmiot dofinansowania

- Budowa, rozbudowa, przebudowa lub modernizacja i wyposażenie stałe w urządzenia dla potrzeb sportu oraz remonty obiektów, m.in.:
 - pływalni krytych, lodowisk krytych, sztucznie zamrażanych,
 - hal sportowych w tym przyszkolnych sal gimnastycznych,
 - pawilonów sportowych,
 - boisk i stadionów sportowych,
 - innych specjalistycznych obiektów sportowych oraz budynków zaplecza dla ww. obiektów sportowych.

Wysokość dofinansowania

- Przedsięwzięcia objęte wojewódzkim, wieloletnim Programem Rozwoju Bazy Sportowej mogą być dofinansowane – w stosunku do wartości kosztorysowej inwestycji – do:
 - 33% – dla zadań z ww. programu,
 - 60% – w przypadku gmin, które nie posiadają pełnowymiarowej sali gimnastycznej,
 - 95% – inwestycje odtworzeniowe podejmowane w miejscowościach zniszczonych w wyniku działania żywiołu.

Dodatkowe informacje

- Klient nie ponosi żadnych kosztów związanych z zawarciem umowy o dofinansowanie;
- Środki Funduszu muszą być zabezpieczone;
- Dofinansowanie dotyczy wyłącznie części sportowej obiektu;
- Dofinansowanie przyznawane jest na czas realizacji inwestycji tj. do momentu uzyskania planowanego efektu rzeczowego;
- Środki Funduszu uruchamiane są na zapłatę oryginałów, nieopłaconych faktur VAT na rachunek wskazany przez klienta;
- Środki Funduszu uruchamiane są proporcjonalnie do nakładów ponoszonych przez Wnioskodawcę ze środków własnych.
- Wnioski powinny zostać złożone do dnia 30 czerwca roku, w którym Wnioskodawca zamierza rozpocząć finansowanie inwestycji środkami FRKF, a w uzasadnionych przypadkach za zgodą Ministra – do dnia 30 września.

Dziękuję za uwagę

**Departament Wspierania Rozwoju Regionalnego
Bank Gospodarstwa Krajowego**

tel. +48 (22) 596 58 54, fax: +48 (22) 522 91 94

www.bgk.com.pl